

Концептуальная картина мира и интерпретационное поле текста с позицией лингвистики, журналистики и коммуникативистики. – Барнаул, 2001. 11. *Сметанина С. И.* Медиа-текст в системе культуры: динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX в. – СПб., 2002. *Полонский А. В.* Современный медиадискурс: ключевые идеи и слова // Русский язык в современном медиапространстве. М-лы Междунар. науч.-практ. конф. – Белгород: БелГУ, 2009. – С. 151 – 160. 12. *Чичерина Н. В.* Медиатекст как средство формирования медиаграмотности у студентов языковых факультетов. М., 2008. 13. *Чудинов А. П., Будаев Э. В.* Дискурсивное направление в зарубежной медиалингвистике // Известия уральского национального университета. – № 45(2006). – Проблемы образования, науки и культуры. – Вып. 20. – С. 167 – 175. 15. *Щелкунова Е. С.* Публицистический текст в системе массовой коммуникации. – Воронеж, 2004.

Проконова Л.Л., д.ф.н., проф.,
КНТУ "Політехнічний інститут"

ВПЛИВ ШВИДКОСТІ МОВЛЕННЯ НА ФОРМАНТНУ ХАРАКТЕРИСТИКУ ГОЛОСНИХ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті наведено формантну характеристику голосних німецької мови, отриману на сонографі. Аналізується залежність артикуляції від темпу мовлення.

Ключові слова: сонограма, голосний звук німецької мови, темп мовлення, тривалість звучання, форманти F1, F2, F3.

В статтє приведена формантна характеристика гласных немецкого языка, полученная на сонографе. Анализируется зависимость артикуляции от темпа речи.

Ключевые слова: сонограмма, гласный звук немецкого языка, темп речи, продолжительность звучания, форманты F1, F2, F3

The article deals with the formant characteristic of the German language vowels, got on a sonograph. The dependence of the articulation on the speech tempo is analyzed.

Keywords: sonogram, vowel sound of the German language, tempo of speech, duration of sounding, formants F1, F2, F3

Формантна характеристика голосних німецької мови була здійснена на сонографі в Лабораторії експериментальної фонетики

Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова під керівництвом проф. Златоустової Л.В..

Сонограми були зняті з двох фраз: "Der Roman wird gewöhnlich in Prosa verfasst" та "Eben der Roman macht die russische Literatur weltbekannt". Кожна фраза була прочитана німцем, німецьким диктором, 10 разів. Тривалість першої фрази складала: 5 сек. – 5 сек. – 5 сек. – 6 сек. – 4 сек. – 4 сек. – 4 сек. – 3 сек. – 3 сек. – 2 сек.. Тривалість другої фрази складала: 7 сек. – 6 сек. – 6 сек. – 5 сек. – 5 сек. – 5 сек. – 4 сек. – 4 сек. – 3 сек. – 3 сек.. Фразовий наголос у першій фразі припадав на "in Prosa", а в другій фразі на "weltbekannt". Вимірювалися F1, F2, F3 в наступних голосних: [o:], [a:], [ɪ], [ø:], [ɪ], [o:], [a] з першої фрази і [e:], [o:], [a:], [a], [v], [i:], [a:], [u:], [ɛ], [a] з другої фрази.

[o:] в слові "Roman" показує значну змінність із прискоренням темпу мовлення. Збільшується коефіцієнт і незначною мірою F1 – від 300 до 400 Hz, збільшується F2 – від 700 до 800 Hz, і з'являється досить високе F3 – до 1800 Hz.

[o:] в наголошеному слові "Prosa" виявляє в основному ту саму картину, тільки F1 знижується до 200, а F4 збільшується до 2000.

[a:] в слові "Roman" і в слові "weltbekannt" свідчить про досить низьку F1 – від 200 до 300, середню величину F2 – 700, дуже високу F3 – до 2000. При збільшенні темпу мовлення зменшується F1 до 200, збільшується F2 до 900 і збільшується F3 до 2000, F3 до 2100.

[ɪ] у слові "wird" має досить низьку F1 – від 200 до 250, середнього рівня F2 – до 700 та F3 – від 700 до 2000, 2100.

[ø:] має досить високу F1 – до 400, F2 – до 800, F3 – до 1200 та 1500, 1800, 2000 і поступово у швидких варіантах знижується F2 та F3.

[u:] має низькі показники F1: 100, 150, F2: 700, 800, F3 досить високе – до 1500, що поступово зменшується за даними F2 та F3.

[e:] має досить низьку F1 – до 150, 200, середній показник F2: 900, 800, і дуже високу F3, F4 – 2000 і поступово із підвищенням швидкості знижує F2 та F3.

Дані спостереження свідчать про те, що формантна картина при прискоренні темпу мовлення змінюється, так само як і змінюється відповідна артикуляція, вона у голосних високого підняття [i:], [u:] дещо централізується й наближується до артикуляції коротких відповідних голосних [ɪ], [v]. Артикуляція голосних середнього підняття [o:], [e:] зсувається у напрямку до відповідних коротких [ɔ] та [ɛ], тобто і тут відбувається певна централізація. Щодо голосного низького підняття [a:], то артикуляція відбувається в протилежному

напрямку до шва [ə]. Лабіалізований [ø:] переживає ту саму трансформацію як і інші голосні, тобто артикуляція рухається у напрямку до відповідного короткого голосного [œ].

Отже, при прискоренні темпу мовлення у голосних відбувається редукція не тільки кількісна, але й якісна, тобто змінюється артикуляція, вона централізується і стає подібною до відповідних коротких голосних. Крім того, відбувається якісна редукція, тобто зміна тембру голосних, що можна встановити, спостерігаючи формантну картину.

Радзівська С. О., к. філол. н., доц.,
Національний транспортний університет

ТЕРМІНОСИСТЕМА НАНОНАУКИ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена терміносистемі нанонауки. Авторка розглядає формування та розвиток терміносистеми нанонауки, визначає її особливості, аналізує переклад нанонаукових термінів з англійської мови на українську.

Ключові слова: *терміносистема, нанонаука, нанонауковий термін, терміносистема нанонауки, переклад термінів.*

Статья посвящена терминосистеме нанонауки. Рассматриваются формирование и развитие терминосистемы нанонауки, определяются ее особенности, анализируется перевод нанонаучных терминов с английского языка на украинский.

Ключевые слова: *терминосистема, нанонаука, нанонаучный термин, терминосистема нанонауки, перевод терминов.*

The article deals with the nanoscience term system. The author describes the formation and development of the nanoscience term system, reveals the peculiarities of the system, as well as analyses the translation of nanoscience terms into Ukrainian.

Key words: *term system, nanoscience, nanoscience term, nanoscience term system, terms translation.*

У контексті поглиблення міжнародних зв'язків особливий інтерес до англійської мови як домінуючої у сфері науки набуває фахового спрямування. У сучасному мовознавстві ця спрямованість на розгляд перекладу мовних одиниць робить внесок у розповсюдження